

DJEČJI VRTIĆ "VLADIMIR NAZOR" DARUVAR

Ljudevita Gaja 46/1

43500 DARUVAR

tel.:043-331-417 (tajništvo/ fax)

e-mail: info@dvvn.hr

KLASA: 601-05/25-01/1

UR.BROJ: 2111-32-04-25-1

Na temelju Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22, 101/23) i članka 48. Statuta Dječjeg vrtića „Vladimir Nazor“ Daruvar utvrđen je na sjednici Odgojiteljskog vijeća održanoj dana 25. rujna 2025. godine te donesen na sjednici Upravnog Vijeća održanoj dana 29. rujna 2025. godine

KURIKULUM

DJEČJEG VRTIĆA „VLADIMIR NAZOR“ DARUVAR

za ped.god. 2022./2023. – 2026./2027.

**- IZMJENE I DOPUNE
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2025./2026. -**

1. Ravnateljica:
Irena Šulentić, prof. ped.
2. Stručna suradnica logopedinja:
Iva Jareš, mag.log.
3. Zdravstvena voditeljica:
Nada Batinić, bacc.med.techn.

Daruvar, 19. rujna 2025.

Sadržaj

1.	O VRTIĆU	1
1.1	PODACI O PROGRAMIMA I ODGOJNIM SKUPINAMA	2
1.2	REDOVITI DESETOSATNI PROGRAM VRTIĆA.....	3
1.2.1	CILJEVI I ZADAĆE REDOVITOG DESETOSATNOG PROGRAMA ODGOJA I OBRAZOVANJA DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI	3
1.3	KURIKULUM PREDŠKOLE.....	4
1.3.1	CILJ I PLANIRANJE PROGRAMA PREDŠKOLE	4
1.3.2	KRAĆI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA	6
2.	MATERIJALNI UVJETI.....	6
3.	ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD	7
3.1	OPĆI CILJEVI I ZADAĆE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA	7
3.2	SPECIFIČNE ZADAĆE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA	8
3.3	KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA "VLADIMIR NAZOR" DARUVAR	8
3.3.1	POTREBNI UVJETI ZA OSTVARIVANJE KURIKULUMA.....	9
3.3.2	POTICAJNO OKRUŽENJE ZA ŽIVLJENJE I UČENJE DJECE	9
3.4	NAČELA KURIKULUMA U ORGANIZACIJI ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA	11
3.5	VRIJEDNOSTI KURIKULUMA	12
3.6	NAČIN PROVEDBE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA	12
3.6.1	PROJEKTNI NAČIN RADA S DJECOM RANE I PREDŠKOLSKE DOBI.....	13
3.6.2	NAČINI UČENJA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI.....	14
3.6.3	DOBROBITI PROJEKTNOG NAČINA RADA S DJECOM.....	14
3.6.4	ULOGA ODGOJITELJA U PROJEKTNOM NAČINU RADA S DJECOM.....	15
3.6.5	VAŽNOST DOKUMENTIRANJA AKTIVNOSTI DJETETA I NJEGOVIH POSTIGNUĆA.....	15
4.	INKLUZIJA DJECE S POSEBNIM POTREBAMA	16
5.	NJEGA I SKRB.....	17
5.1	MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I PREHRANE U DJEČJEM VRTIĆU "VLADIMIR NAZOR" DARUVAR	17
5.2	SIGURNOSNO-ZAŠTITNE MJERE I PROTOKOLI POSTUPANJA U RIZIČNIM SITUACIJAMA	18
6.	PARTNERSTVO S RODITELJIMA.....	20
6.1	GLAVNE ZADAĆE I CILJEVI PARTNERSTVA	20
6.2	NAČINI PROVEDBE	21
7.	PROFESIONALNI RAZVOJ I USAVRŠAVANJE DJELATNIKA	21
8.	OSIGURANJE KVALITETE KURIKULUMA	22
9.	SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA	23

1. O VRTIĆU

Dječji vrtić "Vladimir Nazor" Daruvar već četvrtu pedagošku godinu za redom provodi odgojno-obrazovni rad s djecom rane i predškolske dobi na jednoj lokaciji u ulici Ljudevita Gaja 46/1. Imamo ukupno 12 odgojnih skupina od kojih je 5 odgojnih skupina djece jasličke dobi i 7 odgojnih skupina djece vrtićke dobi.

Svi odgojno-obrazovni programi usklađeni su s pozitivnim zakonskim propisima i suvremenim stručno pedagoškim i psihološkim preporukama. U Vrtiću se provodi Redoviti desetosatni program u svih 12 odgojnih skupina te program besplatne predškole u koji su uključena djeca u godini prije polaska u školu, a koja nisu obuhvaćena niti jednim oblikom redovnog programa vrtića.

U promišljanju, organizaciji i provođenju rada s djecom vodimo se uvjerenjem o važnosti kvalitetnog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja za svu djecu uvažavajući njihova prava, kao i prava svih zaposlenika Ustanove.

NAŠA dugoročna VIZIJA je:

Biti prepoznatljiva ustanova u našem okruženju koja njeguje vlastiti identitet i ustanova koja pruža cjelovitu podršku razvoju svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa s naglaskom na ostvarivanje dobrobiti za cjelokupni razvoj djeteta.

NAŠA MISIJA je postati:

ustanova koja zadovoljava, pravovremeno prepoznaje i razumije potrebe djece, sustavno i kvalitetno ih zadovoljava, te potiče cjelokupni razvoj djeteta u skladu s njegovim aktualnim interesima i razvojnim mogućnostima;

ustanova koja uvažava roditelje kao neizostavne čimbenike u odgojno-obrazovnom procesu te njeguje uvažavajuće i partnerske odnose s njima;

ustanova koja sustavno pruža podršku svim čimbenicima za profesionalni razvoj i njegovanje suradničkih odnosa na svim razinama;

ustanova koja promišlja i istražuje vlastitu odgojno-obrazovnu praksu s ciljem sustavne promjene i napretka "organizacija koja uči"

Dječji vrtić "Vladimir Nazor" Daruvar je mjesto zajedničkog učenja u kojem dijete stječe znanje aktivno, koristeći sav svoj urođeni istraživački i otkrivački potencijal. Vrtić je i demokratski ustrojen i svi subjekti su suodgovorni za njegovo ukupno djelovanje i kvalitetu. U njemu se njeguje profesionalno partnerstvo svih stručnih djelatnika, zajednički se promišlja, realizira i evaluira odgojno-obrazovni proces s ciljem podizanja kvalitete tog procesa.

1.1 PODACI O PROGRAMIMA I ODGOJNIM SKUPINAMA

U našem vrtiću programi predviđeni Godišnjim planom i programom za pedagošku godinu 2025./2026. provodit će se u skladu sa *Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju* i u skladu s *Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*, te *Državnim pedagoškim standardom RH*, a s ciljem poticanja cjelovitog razvoja svih funkcija, sposobnosti i mogućnosti u skladu sa zakonitostima djetetova razvoja te njegovim stvarnim mogućnostima, temeljeno na humanističko-razvojnoj koncepciji.

Nove spoznaje o razvoju, odgoju i učenju nameću zahtjev da dijete bude prihvaćeno kao cjelovito biće, kao subjekt vlastitog odgoja i obrazovanja, kao aktivno, znatiželjno i kompetentno biće, kao osoba koja ima svoju kulturu, potrebe i prava, a djetinjstvo je proces socijalne konstrukcije koji djeca i odrasli zajednički izgrađuju. Dakle, suvremeno shvaćanje djeteta i djetinjstva temelj je kvalitetnog oblikovanja odgojno-obrazovnog procesa koji se kontinuirano usklađuje i s nacionalnim zahtjevima koji su sadržani u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

U skladu s nacionalnim programima i strategijama u Republici Hrvatskoj u našem vrtiću provodi se Redoviti 10-satni program u jasličkim i vrtićkim odgojnim skupinama, a namijenjen je svoj djeci nakon navršenih godinu dana pa sve do polaska u osnovnu školu.

Redoviti 10-satni program koji se provodi u jasličkim skupinama usmjeren je na pravovremeno zadovoljenje svih potreba djece s ciljem cjelovitog psihofizičkog razvoja. Dnevni ritam u jasličkim odgojnim skupinama usklađen je s dobi djece, brojem djece u skupinama i prema individualnim potrebama i mogućnostima svakog djeteta.

Redoviti 10-satni program koji se provodi u vrtićkim skupinama usmjeren je na cjelokupni razvoj dječjeg učenja, kreativnost, očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta, poticanje vještina komunikacije i interakcije.

Osim Redovitog 10-satnog programa u vrtiću provodit će se i posebni programi rada koji se odnose na:

1. Program predškole u organizaciji Dječjeg vrtića "Vladimir Nazor" Daruvar (KLASA: 601-02/15-03/00649, URBROJ: 533-25-15-0004) koji će se organizirati i provoditi u okviru 250 sati godišnje u vremenskom razdoblju od sredine listopada do kraja svibnja tekuće pedagoške godine. Program je organiziran za djecu s područja Grada Daruvara koja su obveznici polaska u osnovnu školu, a nisu obuhvaćeni predškolskim obrazovanjem. Ove godine troje djece će se uključiti u Program besplatne predškole.

2. Kraći program ranog učenja engleskog jezika za djecu predškolske dobi u organizaciji Dječjeg vrtića "Vladimir Nazor" Daruvar (KLASA: 601-02/18-01/0256, URBROJ: 561-03-01/2-18-2). Temeljem nove suglasnosti MZO-a, Program će se provoditi u jednoj skupini djece u dobi od 5 do 7 godina, dva puta tjedno u trajanju od 45 minuta. Voditeljica Programa je odgojiteljica Iva Stanić. Sudjelovanje djece u Programu dodatno se plaća u iznosu od 25,00 eura mjesečno.

3. Kraći program kinezioloških aktivnosti za djecu ove pedagoške godine provodit će odgojiteljica Iva Mžik u jednoj skupini djece. Sudjelovanje djece u Programu dodatno se plaća u iznosu od 25,00 eura mjesečno.

1.2 REDOVITI DESETOSATNI PROGRAM VRTIĆA

U redovitom cjelodnevnom 10-satnom programu provodi se njega, odgoj, obrazovanje zdravstvena zaštita i prehrana djece predškolske dobi koji su prilagođeni razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima.

Promišljajući, planirajući i provodeći raznovrsne aktivnosti s djecom cilj nam je potaknuti djecu na aktivno istraživanje, otkrivanje, zaključivanje o stvarima koje ih okružuju, o sebi i o svijetu oko sebe. Konstruirajući i sukonstruirajući svoja znanja i iskustva sa svojom okolinom, dijete uči i stvara sliku o sebi i svijetu oko sebe. Jedan od primarnih ciljeva je stvaranje suradničkog i partnerskog odnosa s roditeljima kao važne sastavnice za provođenje kvalitetnog odgojno-obrazovnog rada usmjerenog na cjelokupni razvoj djeteta.

Program će se provoditi u ulici Ljudevita Gaja 46/1. Broj odgojno-obrazovnih skupina u kojima će se provoditi 10-satni program bit će 12, od toga 4 jasličkih i 8 vrtićkih odgojno-obrazovnih skupina. Radno vrijeme vrtića usklađeno je s potrebama djece i njihovih roditelja i provodi se od 5.30 do 16.00 sati, sa napomenom da prema Ugovoru koji je roditelj/skrbnik potpisao sa Vrtićem dijete može koristiti program u trajanju od 10 sati. Uoči praznika te tijekom srpnja i kolovoza, roditelji će se anketirati i na temelju prijave organizirat će se rad u vidu zajedničkih skupina, prema iskazu roditelja za dane blagdana i praznika te Ljetnom planu i programu.

1.2.1 CILJEVI I ZADACI REDOVITOG DESETOSATNOG PROGRAMA ODGOJA I OBRAZOVANJA DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

Ciljevi i zadaci redovitog programa usmjereni su na očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta te poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija i svih djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina (tjelesnih, intelektualnih, socio-emocionalnih i izražajnih). Cjeloviti razvoj potičemo kroz raznovrsne aktivnosti i igru, istraživanje, otkrivanje, stvaralaštvo, komunikaciju, međuljudsku interakciju, socijalizaciju, poticajno materijalno i socijalno okruženje te partnerski odnos s roditeljima.

Redoviti 10-satni program koji se provodi u jasličkim skupinama usmjeren je na pravovremeno zadovoljenje svih potreba djece s ciljem cjelovitog psihofizičkog razvoja. Dnevni ritam u jasličkim odgojnim skupinama usklađen je s dobi djece, brojem djece u skupinama i prema individualnim potrebama i mogućnostima svakog djeteta.

Redoviti 10-satni program koji se provodi u vrtićkim skupinama usmjeren je na cjelokupni razvoj dječjeg učenja, kreativnost, očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta, poticanje vještina komunikacije i interakcije.

1.3 KURIKULUM PREDŠKOLE

Program predškole provodi se integrirano u svim odgojnim skupinama u koje su uključena djeca školski obveznici (u godini prije polaska u osnovnu školu). Program predškole temelji se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i prilagođen je interesima i razvojnim potrebama djece u godini prije polaska u školu.

Podlogu za stvaranje otvorenog, razvojnog, humanističkog i sukonstruvistički orijentiranog kurikuluma predstavlja ostvarivanje poticajnog okruženja, a ne izdvojeni sadržaji učenja ili predmetna područja.

U skladu s time, odgojno-obrazovni rad planira se i oblikuje tematski i projektno, a ne kao izdvojene, međusobno nepovezane aktivnosti, zasebne vještine i područja učenja. Planiraju se kontekstualni uvjeti i okruženje za održavanje različitih aktivnosti i stjecanje raznovrsnih iskustava djece, a ne precizan tijek aktivnosti i fragmentirani sadržaji učenja.

Prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje potiče se i osnažuje razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, a to su:

1. Komunikacija na materinskome jeziku
2. Komunikacija na stranim jezicima
3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
4. Digitalna kompetencija
5. Učiti kako učiti
6. Socijalna i građanska kompetencija
7. Inicijativnost i poduzetnost
8. Kulturna svijest i izražavanje.

1.3.1 CILJ I PLANIRANJE PROGRAMA PREDŠKOLE

Cilj programa predškole je osigurati poticajno okruženje (prostor, oprema, materijali, aktivnosti, poticaji) u kojem će dijete u godini prije polaska u školu razvijati sve svoje potencijale te kroz zadovoljenje vlastitih aktualnih potreba i interesa razviti samostalnost, steći znanja, vještine i navike koje će mu biti od pomoći pri svladavanju školskog programa i djelovanju u promjenjivim životnim uvjetima.

Planiranje sadržaja kurikuluma predškole temelji se isključivo na promatranju i slušanju djece i dogovaranju s djecom, pri čemu su interesi djece i njihove individualne i razvojne mogućnosti najvažniji kriterij.

Kako bismo mogli kvalitetno planirati i provoditi odgojno-obrazovni rad s djecom, prvenstveno je potrebno utvrditi postojeća iskustva, znanja i razumijevanja djece kako bismo mogli daljnjim oblikovanjem uvjeta nadograđivati ista. Sve aktivnosti temelje se na sudjelovanju djece u istraživanju, raspravljanju i dolaženju do rješenja, u dogovoru s drugom djecom i odgojiteljima.

1.3.1.1 OBILJEŽJA PROGRAMA PREDŠKOLE

- Poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te osiguravanje primjerene podrške razvoju dječjih kompetencija, usklađene s individualnim posebnostima, potencijalima i razvojnim osobitostima svakog djeteta;
- Osiguravanje individualiziranog i fleksibilnog odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućuje zadovoljenje različitih potreba djece;
- Poticanje igre i drugih aktivnosti koje doprinose svrhovitom učenju i cjelovitom razvoju djece;
- Učenje u svrhovitom kontekstu u kojem djeca uče istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema;
- Poticanje samoiniciranih i samoorganiziranih aktivnosti i osposobljavanje djece za planiranje i evaluaciju vlastitog učenja te upravljanje tim procesom;
- Stvaranje primjerenog okruženja za spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika, odnosno razvoj predčitačkih i grafomotoričkih vještina;
- Poticanje uočavanja odnosa među predmetima i pojavama te poticanje i osnaživanje istraživačkih interesa djece za matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti;
- Upoznavanje djece s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i njezinim korištenjem u svrhu poticanja i produbljivanja učenja;
- Poticanje djece na iskazivanje i realizaciju vlastitih ideja i interesa te razvoj kritičkog mišljenja;
- Poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djece u raznim umjetničkim područjima i putem raznih izražajnih medija;
- Poticanje djece na njegovanje vlastite kulturno-povijesne baštine;
- Osiguravanje sigurnih i podržavajućih kontekstualnih uvjeta koji omogućuju lakše privikavanje na izvan obiteljski i institucijski kontekst, te poticanje djece da osvijeste važnost obiteljskog i institucijskog okruženja za njihov odgoj, učenje i život.

Spremnost djeteta za polazak u osnovnu školu podrazumijeva posjedovanje takvog stupnja razvijenosti različitih fizičkih i psihičkih funkcija koje će djetetu omogućiti uspješno savladavanje propisanog nastavnog programa. Važno je imati na umu da svako dijete ima individualni tempo tj. djeca iste kronološke dobi nemaju isti mentalni razvoj.

Spremnost djeteta za polazak u školu uključuje različite vještine potrebne za uspješno svladavanje školskog gradiva, a važne su fizička, intelektualna, socijalna i emocionalna spremnost djeteta. Priprema djeteta za polazak u osnovnu školu počinje od prvog dana njegovog boravka u vrtiću, sustavno se razvijaju sve vještine koje su potrebne da dijete bude kvalitetno pripremljeno za polazak u školu. U godini prije polaska u školu intenziviraju se aktivnosti na usavršavanju predčitalačkih i predmatematičkih vještina. Tijekom pripreme djeteta za polazak u osnovnu školu najvažnije je poticati socio-emocionalni razvoj, točnije, razvijati pozitivnu sliku djeteta o sebi, samostalnost, disciplinu, upornost, spremnost na suradnju i sl., a što se uči

i stječe duži niz godina. Nama je cilj razvijati dijete koje je sigurno u sebe i koje se veseli novim izazovima koji ga očekuju.

1.3.2 KRAĆI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Kraći program ranog učenja engleskog jezika za djecu predškolske dobi u organizaciji Dječjeg vrtića "Vladimir Nazor" Daruvar i dalje će se provoditi u našem vrtiću. Program je verificiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (KLASA: 601-02/18-01/0256, URBROJ: 561-03-01/2-18-2).

Ciljevi i zadaće koji se odnose na usvajanje engleskog jezika obuhvaćat će razvijanje motivacije i pozitivnog odnosa spram učenja stranog jezika, upoznavanje s izgovorom i intonacijom engleskog jezika, razvijanje izričaja na engleskom jeziku, slušanje s razumijevanjem, upoznavanje s elementima druge kulture, razvijanje tolerancije prema drugim kulturama te stjecanje sigurnosti i samopouzdanja u izražavanju na engleskom jeziku.

U radu će se koristiti raznovrsne metode rada (igra kao osnovni oblik rada, ritmičke vježbe, pjevanje, slušanje, dijalog, dramatizacija, pokretne igre u kombinaciji s pjevanjem) prilagođene psihofizičkom uzrastu djece.

Program realizira stručno osposobljena voditeljica Iva Stanić u jednoj skupini djece od pete do sedme godine života, dva puta tjedno u trajanju od 45 minuta. Program će se valorizirati na kraju godine na razini ustanove.

1.3.3. KRAĆI PROGRAM KINEZIOLOŠKIH AKTIVNOSTI

Kraći program kinezioloških aktivnosti za djecu ove pedagoške godine provodit će odgojiteljica Iva Mžik. Program će se provoditi u jednoj skupini djece, dva puta tjedno po 45 minuta.

2. MATERIJALNI UVJETI

Od siječnja 2021. godine odgojno-obrazovni rad s djecom rane i predškolske dobi u Dječjem vrtiću "Vladimir Nazor" Daruvar provodi se na jednoj lokaciji u Gajevoj ulici u 12 odgojnih skupina. Zgrada u ulici Ljudevita Gaja 46/1 namjenski je građena i u skladu je s normativima za izgradnju i opremanje prostora koji ostvaruju programe s predškolskom djecom. Osiguravanjem svih prostorno-materijalnih uvjeta ostvarujemo pedagoško-estetsku poticajnu sredinu za odgoj i naobrazbu predškolske djece te zadovoljavamo sve higijensko-tehničke zahtjeve i osnovna ekološka i estetska mjerila propisana Standardom.

3. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Uporište za planiranje i provođenje godišnjeg plana i programa rada za našu ustanovu u ovoj pedagoškoj godini pronalazimo u službenom dokumentu *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2014) i njemu pripadajućim načelima, vrijednostima i ciljevima, dok je promišljanje o ciljevima i zadaćama za novu pedagošku godinu temeljeno na analizi postignuća iz godišnjeg izvješća o radu ustanove.

Uvažavanjem suvremene koncepcije ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te specifičnosti konteksta naše ustanove, želimo izgraditi kvalitetnu ustanovu koja će sustavno promišljati svoj profesionalni razvojni put i izgradnju integriranog kurikuluma humanističke orijentacije. Jedna od pretpostavki za ostvarivanje integriranog kurikuluma je fleksibilnost svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa koji ostavljaju mogućnost za ostvarivanje kvalitetnih uvjeta za primjereno odgovaranje na aktualne potrebe djece i roditelja kao partnera u odgojno-obrazovnom procesu. Želja nam je da strukturiranjem fleksibilnog procesa omogućimo uvažavanje prijedloga, inicijativa i sugestija djece i odraslih koji nas vode prema kvalitetnijem zajedničkom rastu i razvoju u cjelini. Na tom putu nam je cilj zadržati potrebnu fleksibilnost u pristupu kako bismo se prema potrebi mogli usmjeriti na one aspekte rada odgojitelja koji se kroz godinu pokažu kao prioritetni, neovisno o predviđenom planu djelovanja. Također ćemo sustavno promišljati unapređivanje uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet putem stalnog podizanja razina osobnih i profesionalnih kompetencija.

3.1 OPĆI CILJEVI I ZADAĆE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Cilj odgojno-obrazovnog djelovanja radi svoje kompleksnosti nije moguće ostvariti u jednoj pedagoškoj godini, stoga ga postavljamo dugoročno kako bi se mogao u kontinuitetu realizirati.

CILJ: intenzivnije raditi na izgradnji i afirmaciji identiteta ustanove kroz odgojno-obrazovne aktivnosti s djecom i roditeljima, a kroz permanentno stručno usavršavanje odgojitelja u ustanovi razvijati njihov osobni profesionalni identitet i podizati razinu profesionalnih vještina za kvalitetno zadovoljavanje dječjih razvojnih potreba.

Vrtić kao ustanova za predškolski odgoj i obrazovanje koja djeluje u određenoj društvenoj sredini predstavlja njezin sastavni dio te se ne može od nje odvojiti. Međusobno ispreplitanje dva subjekta i povezivanje njihovih značajnosti postavlja mnogo mogućnosti za upoznavanje, istraživanje subjekata kako bi se međusobno poštivali i uvažavali. Dječji vrtić "Vladimir Nazor" Daruvar također čini neodvojiv dio okruženja grada Daruvara, te smo usmjerili svoje razmišljanje da kod djece izgrađujemo osjetljivost za svoje okruženje i lokalnu zajednicu.

3.2 SPECIFIČNE ZADAĆE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Kako bismo kontinuirano promišljali i planirali odgojno-obrazovni rad u cjelini potrebno je odrediti specifične zadaće i ključna područja koja ćemo razvijati tijekom godine:

- rad na osvještavanju profesionalne uloge odgajatelja i jačanju njihovih profesionalnih kompetencija;
- rad na podizanju kvalitete prostorno-materijalnog okruženja kao važnog preduvjeta za razvoj kvalitetne odgojno-obrazovne prakse;
- rad na usklađivanju prostornih uvjeta s aktualnim potrebama djece, fleksibilno uređenje svih raspoloživih prostora vrtića u svrhu zadovoljavanja djetetovih potreba;
- rad na prepoznavanju, praćenju i planiranju podrške individualnim razvojnim potrebama i interesima djece s naglaskom na dokumentiranje aktivnosti djece i odgojno-obrazovnog procesa;
- rad na promišljanju i intenziviranju suradnje s roditeljima i širom društvenom zajednicom;

3.3 KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA "VLADIMIR NAZOR" DARUVAR

Polazište Kurikuluma Dječjeg vrtića "Vladimir Nazor" Daruvar (u daljnjem tekstu Kurikulum) odnosi se na temeljni dokument *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.)* te kao takav preuzima vrijednosti i načela kako bi se zadržao orijentir za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva i kako bi se osigurala unutarnja usklađenost svih sastavnica kurikuluma i partnersko djelovanje sudionika u izradi i primjeni kurikuluma.

Kvalitetnu odgojno-obrazovnu praksu i kurikulum vrtića izgrađuju djelatnici vrtića u skladu sa svojim profesionalnim znanjem i razumijevanjem vlastite odgojno-obrazovne prakse te osobne motiviranosti za proces njezina unapređivanja. Razvoj odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma vrtića događa se paralelno s razvojem novih vrijednosti, razumijevanja i znanja odgajatelja i drugih djelatnika vrtića, za što im je potrebno osigurati kontinuirani profesionalni razvoj.

CILJ KURIKULUMA je pružiti pravovremenu i kvalitetnu podršku cjelovitom razvoju djeteta rane i predškolske dobi kroz kvalitetan odgojno-obrazovni rad koji je usmjeren na dijete i njegovu dobrobit i razvoj kompetencija kroz:

- uvažavanje dječje različitosti, ali i poticanje individualnih sposobnosti, interesa i mogućnosti;
- promišljanje i planiranje odgojno-obrazovnog rada s djecom koji podržava suvremeno shvaćanje djeteta kako cjelovitog bića;
- osiguravanje kvalitetnog i poticanog okruženja koje omogućava djeci usvajanje novih iskustava i doživljaja na prirodan način: istraživanje svijeta oko sebe putem svih osjetila "učenje čineći";
- osiguravanje svih potrebnih uvjeta za suradničko učenje i razvoj profesionalnih vještine i kompetencija svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

3.3.1 POTREBNI UVJETI ZA OSTVARIVANJE KURIKULUMA

Kurikulum Dječjeg vrtića "Vladimir Nazor" Daruvar otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Zato veću vrijednost imaju ona odgojno-obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja. Ponuđeni materijali i poticaji moraju zadovoljavati istovremeno integriranu prirodu učenja djeteta i njegove individualne razvojne mogućnosti, što se postiže osiguravanjem sadržajnog bogatstva, raznolikosti i raznovrsnosti, promišljenošću, stalnom dostupnošću, te izazivanjem znatiželje, poticanjem na istraživanje i izražavanje.

Razvoj kurikuluma započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno sudjelujući, čineći, surađujući s drugima.

3.3.2 POTICAJNO OKRUŽENJE ZA ŽIVLJENJE I UČENJE DJECE

Planiranje i ostvarivanje poticajnog okruženja u prostoru gdje borave djeca odražava sliku odgojitelja o djetetu: kako odgojitelj doživljava dijete, kakva je njegova implicitna pedagogija koju njeguje u svakodnevnom radu s djecom rane i predškolske dobi. Tradicionalna uloga odgojitelja vidljiva je u zatvorenosti svakog prostora, nemogućnosti komunikacije s djecom iz drugih odgojnih skupina, komunikaciji "s visoka" koja ističe ulogu odgojitelja kao onoga kojeg se sluša, škrtom ponudi materijala, aktivnosti planirane prema zadanom vremenskom okviru, poticaji u interesu stvaranja gotovih produkata gdje dijete nema mogućnost stvaranja dubljeg doživljaja i novih iskustava prilikom manipuliranja, istraživanja novih poticaja. Mijenjanjem vlastitih stavova o djetetu, njegovim potrebama i mogućnostima, uloga odgojitelja se mijenja i prema načelu otvorenosti i fleksibilnosti ostvaruje okruženje koje je poticajno za cjeloviti razvoj djeteta.

Suvremena uloga odgojitelja koju negujemo očituje se prvenstveno u prepoznavanju i uvažavanju dječjih razvojnih mogućnosti, potreba, ali i aktualnih interesa. Poznavanjem prirode učenja djece predškolske dobi ostvaruje se poticajno okruženje koje uvažava prvenstveno fleksibilnost u prostornoj, materijalnoj, socijalnoj i vremenskoj dimenziji. Odgojitelji koji prepoznaju vrijednost načela fleksibilnosti i njeguju ga, istovremeno pokazuju visok stupanj povjerenja u dijete i njegove mogućnosti. Svjesni su da osiguravanjem uvjeta za planiranje i organiziranje vlastitih aktivnosti djeci omogućuju prirodan proces učenja, a oni sami istovremeno imaju priliku prepoznati intuitivna znanja djece, njihove interese, organizacijske sposobnosti i slično.

Kada razmišljamo kako bismo mogli postaviti ulogu odgojitelja da ona bude u potpunosti usmjerena na dijete, potrebno je imati na umu:

- da su djeca socijalna bića;
- da su djeca holistička, cjelovita bića;

- da su djeca aktivna bića, da imaju urođenu potrebu za istraživanjem;
- da djeca od najranije dobi uče čineći.

Socijalna dimenzija okruženja zapravo je vrlo opipljiva na prvi pogled odgojne skupine. Promatrajući socijalne odnose u skupini, kako djece međusobno, tako i odgojitelja prema djeci, može se konstatirati jesu li socijalni odnosi uvažavajući ili ne. Tu se uloga odgojitelja mijenja, a socijalne intervencije odgajatelja pružaju podršku djetetu potičući ih na akcije koje vode prema višim razvojnim razinama, idu prema obogaćivanju djetetovih aktivnosti i stvaranju potencijalno produktivne situacije učenja.

Osmišljavanjem i osiguravanjem kvalitetnog prostornog okruženja, tj prostora koji je strukturiran u manje centre aktivnosti, možemo potaknuti djecu na druženje u manjim skupinama te druženje djece prema aktualnim zajedničkim interesima.

U manjim skupinama komunikacija je sadržajnija, konkretnija i uvažavajuća nego što bi bila kada se djeca druže u brojčano većim skupinama. Osmišljavanje prostora karakterizira otvorenost i fluidnost u socijalnim interakcijama i ostvarivanju komunikacije među djecom, ali i među odraslim osobama. Centri aktivnosti koji prate i podržavaju razvojne mogućnosti i aktualne interese djece potiču djecu na dublje istraživanje, a njihovo sadržajno bogatstvo i promišljenost, mnoštvo raznolikog materijala za istraživanje, njihova stalna dostupnost kod djeteta podržava samostalnost i potiče znatiželju. Prostorno ograničenje se ruši, a djecu se potiče na aktivno korištenje svih prostora dječjeg vrtića, ne samo sobe dnevnih boravaka. Hodnici i ostali predprostori skupina stavljaju se u funkciju djece i roditelja, omogućavaju zadržavanje i zajedničko druženje djece i roditelja. Ponuđeni materijali i aktivnosti u tim prostorima usmjereni su na ostvarivanje komunikacije s djecom drugih skupina. Ove pedagoške godine želimo osvijestiti važnost otvaranja odgojnih skupina i svih aktivnosti koje se unutar nje događaju prema vanjskim čimbenicima. Pri tome mislimo na otvorenost i povezanost skupina međusobno, otvorenost prema roditeljima i prema vanjskom okruženju.

Kako bismo mogli ostvariti povezanost među odgojnim skupinama potrebno je promišljati koji sve uvjeti trebaju biti zadovoljeni za ostvarivanje suradnje. Prvenstveno odgojitelj mora imati povjerenja u djecu, osigurati uvjete za boravak djece u ostalim prostorima, treba pripremiti prostor za druženje djece u manjim grupama, i pripremiti poticaje koji će djeci biti zanimljivi za istraživanje. Otvaranje skupina je proces koji se ne događa preko noći, na njemu se sustavno radi, djecu se priprema kako bi znali što se od njih očekuje kada im damo veliku odgovornost pri korištenju drugih prostora.

Vremenska dimenzija odgojno-obrazovnog procesa posebno njeguje načelo fleksibilnosti, s naglaskom na osiguravanje kvalitetnih uvjeta za zadovoljavanje individualnog ritma svakog djeteta kod svakodnevnih aktivnosti (posebice hranjenje i poslijepodnevni odmor) te individualno različitih strategija istraživanja i učenja djece rane i predškolske dobi.

Dijete je holističko biće što znači da se njegov razvoj odvija cjelovito, nijedna karika nije odvojiva te jedino cjeloviti pristup svim razvojnim područjima može biti od koristi. Djeca svoja znanja grade u odnosu sa drugim čimbenicima. Djeci je urođena, zapravo možemo reći

instinktivna potreba za istraživanjem, jer djeca dok su još u majčinoj utrobi kroz igru istražuju, koristeći svoja osjetila, okruženje u kojem se nalaze. Znajući prirodu djeteta, znamo da je neizmjerljivo važno od samog rođenja poticati ranu stimulaciju svih osjetila. Osjetila djeci omogućavaju da upoznaju svijet oko sebe, a koristeći ih djeca potiču stvaranje neurona i neuronskih veza u mozgu. Djeca posjeduju sedam osjetila, a to su: osjetilo njuha, sluha, vida, okusa, dodira, ravnoteže (vestibularno osjetilo) i osjetilo propriocepcije (kako tijelo osjeća samo sebe). Pravovremenim prepoznavanjem razvojne potrebe djeteta možemo potaknuti i podržati njegov cjeloviti razvoj.

Svrhovitim planiranjem promišljamo kako bismo što kvalitetnije potaknuli cjelovit razvoj kod djece od najranije dobi, potičući razvoj svih osjetila, djeca u našem vrtiću imaju mogućnost korištenja svih prostora. Osim soba dnevnih boravaka, svi ostali prostori koje koriste djeca staviti će se u funkciju istraživanja djece kako bi se rasteretile sobe dnevnih boravaka i kako bismo omogućili djeci međusobno druženje sa djecom ostalih odgojnih skupina. Prema kriteriju aktualnih interesa djece prostori će se formirati u manje interesne centre. S obzirom da se naš vrtić nalazi u prekrasnom velikom dvorištu koji obiluje travnatim površinama i drvećem, koristeći prirodne resurse djeci omogućujemo direktno iskustvo doživljavanja i promatranja prirodnih pojava. Dvorište je također opremljeno spravama koje potiču djecu na motoričko kretanje, uvježbavanje i usavršavanje novih oblika motoričkih radnji.

Osim samog prostornog okruženja vrtića, ne možemo ne spomenuti šire okruženje u kojem vrtić djeluje, a to je prekrasno prirodno okruženje grada Daruvara. Daruvar je grad koji ima mnoštvo prirodnih vrijednosti, posebice izvora termalne vode i Rimsku park šumu. Takvo je okruženje izuzetno vrijedno za ostvarivanje planiranih odgojno-obrazovnih zadataka jer omogućava direktno stjecanje novih iskustava i doživljaja prilikom istraživanja i upoznavanja okruženja u kojem živimo.

3.4 NAČELA KURIKULUMA U ORGANIZACIJI ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

Podržavanje cjelovitog razvoja djece moguće je jedino uz uvažavanje fleksibilnog odgojno-obrazovnog procesa koji omogućuje stvaranje kvalitetnih uvjeta za izražavanje prijedloga, inicijativa i sugestija djece i odraslih.

Uvažavanjem načela fleksibilnosti stvaraju se uvjeti za podizanje kvalitete ustanove i razvoja ustanove u smjeru kvalitetne zajednice koja uči. Načelo fleksibilnosti nastojat ćemo ostvariti i kroz uvažavanje prava svakog pojedinca u ustanovi i zadovoljavanje specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualno različitih strategija učenja.

Kako bi sustavno planirali i svrhovito provodili odgojno-obrazovni proces s djecom, osim načela fleksibilnosti, potrebno je osigurati kontinuitet u odgoju i obrazovanju, razvijati otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost za unapređivanje prakse, te njegovati partnerstvo vrtića s roditeljima i širom društvenom zajednicom.

Dječji vrtić je živa ustanova koja raste i razvija se sa svim svojim čimbenicima. Kako bi težili istom cilju, potrebno je kontinuirano promišljati uvjete i njihovo unapređivanje za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet putem stalnog podizanja razina osobnih i profesionalnih kompetencija svih stručnih profila u vrtiću. Kvalitetna suradnja obiteljskog okruženja i vrtića je od neizmjerne važnosti kako bi se odgojno-obrazovno djelovanje odvijalo kao cjelovito i povezano.

Također, ona diše i s okruženjem u kojem se nalazi, stoga je neizmjereno važno otvoriti se prema vanjskim čimbenicima i s njima ostvarivati kvalitetnu suradnju. Znamo da je jedan od ključnih trenutaka svakog djetinjstva polazak djeteta u osnovnu školu, a kako bismo djetetu olakšali prelazak iz jedne razine u drugu razinu odgojno-obrazovanog sustava, potrebno je ostvariti dobru suradnju i s osnovnim školama koja podrazumijeva zajedničko djelovanje svih sudionika koje je usmjereno na dijete i njegovu dobrobit.

Potrebno je voditi računa ponajprije o psihofizičkim osobinama djece, njihovim potrebama i mogućnostima, a u cilju cjelovitog razvoja.

Otvorenost cjelokupne ustanove za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje vlastite odgojno-obrazovne prakse moguće je jedino ako se ostvari povezivanje i dobra suradnja svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji uče, istražuju i mijenjaju odgojnu i obrazovnu praksu i dijele to iskustvo sa drugima. To je jedini pravi način da ostvarimo naš cilj i razvijamo zajednicu koja uči.

3.5 VRIJEDNOSTI KURIKULUMA

Vrijednosti *Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014)* nastojimo njegovati, a u okviru naših programa nastojimo oblikovati prostorno-materijalno okruženje te promišljati o vlastitim shvaćanjima djeteta kako bismo sukladno navedenim vrijednostima:

- poštivali prava djeteta;
- uvažili i zadovoljili potrebe djeteta;
- omogućili samostalnost i slobodu izbora djeteta;
- osigurali suautorstvo djeteta nad procesom učenja;
- omogućili djetetu autonomiju;
- omogućili djetetu da razvija različite strategije učenja;
- omogućili mnoštvo prilika za suradničko učenje djece i odraslih;
- omogućili mnoštvo prilika za aktivno i situacijsko učenje djeteta;
- omogućili situacije učenja koje potiču fascinaciju i čuđenje kod djeteta;
- poticali stvaralaštvo i kreativnost djeteta;
- pridonosili razvoju senzibiliteta djeteta za potrebe drugih.

3.6 NAČIN PROVEDBE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

Metode i oblike rada odgojitelj prilagođava konkretnim mogućnostima, različitim potrebama, sposobnostima i interesima djece. Posebna pozornost usmjerena je na utvrđivanje

postojećeg iskustva, znanja i razumijevanja djece te oblikovanje uvjeta za njihovo dograđivanje. Potiče se multisenzoričko učenje, koje uključuje: vid, sluh, opip, miris, okus, kretanje.

Učenje putem osjetila omogućuje djeci da na prirodan i aktivan način otkrivaju svijet oko sebe. Dijete osjetilima prima informacije, organizira ih i integrira s već postojećima. Svako novo osjetilno iskustvo mijenja i stvara sve složenije predodžbe te utječe na razvoj mišljenja i učenja. Bez konkretnih fizičkih iskustava, dijete uči bez razumijevanja, isključivo na razini mehaničkog pamćenja. Osobita važnost pridaje se igri djece. Zadubljenost, zaokupljenost djece u svoju igru je oblik dubinskog učenja djece kroz koji ona razvijaju sposobnosti koje su neophodne u današnjem društvu: prosocijalno ponašanje, samoreguliranje, suradnju s vršnjacima, usredotočenost na zadatke, osposobljavanje za samostalan rad i preuzimanje odgovornosti pri izvršavanju zadataka.

Uz igru, djeca uče i kroz istraživačke i druge aktivnosti koje su za njih svrhovite, tj. neposrednim iskustvom s raznovrsnim resursima učenja. Pri tome stupaju u raznovrsne socijalne interakcije s drugom djecom i odraslima, koji im daju primjerenu potporu u zoni sljedećeg razvoja. Na taj način se osnažuje samoorganizacijski, istraživački, otkrivački potencijal aktivnosti djece. Odgojitelj osnažuje metakognitivne sposobnosti djece te potiče njihovo samomotivirano i samoregulirajuće učenje.

Djeca imaju različite mogućnosti simboličkog izražavanja koje uključuje likovne, grafičke, verbalne, motoričke, gestikulacijske i druge ekspresivne modalitete. To im olakšava razumijevanje i integriranje koncepata koji se bave korištenjem simbola za izradu pisanih bilješki u njima svrhovitom kontekstu.

3.6.1 PROJEKTNI NAČIN RADA S DJECOM RANE I PREDŠKOLSKJE DOBI

Kako bismo mogli promišljati i organizirati odgojno-obrazovno djelovanje s djecom rane i predškolske dobi potrebno je poznavati načine na koji djeca uče i koji je cilj integriranog učenja djece.

Cilj učenja djece rane i predškolske dobi je razvijati kod djece želju za istraživanjem i učenjem, a naglasak je na osobnom angažmanu djece u traženju odgovora na pitanja (aktivno učenje). Za aktivno učenje djeteta u vrtiću potrebno je oblikovati odgovarajuće okruženje bogato obrazovnim i odgojnim potencijalima, te pratiti aktivnosti djece (aktivno promatrati dijete u različitim aktivnostima u svrhu boljeg razumijevanja djeteta).

3.6.2 NAČINI UČENJA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

Odgojno-obrazovni rad bit će usmjeren prema ostvarivanju specifičnih ciljeva: osiguravanje dobrobiti za dijete, poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece, razvoja kompetencija, ostvarivanje prava djece na jednakost mogućnosti i vrijednostima (znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija, kreativnost) uz primjenu specifičnih načela (fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa, suradnja s tendencijom ka partnerstvu vrtića s roditeljima/skrbnicima i širom zajednicom, osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju te otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse).

Navedeni ciljevi, polazišta, vrijednosti i načela predstavljat će okosnicu za oblikovanje odgojno obrazovnog procesa dječjeg vrtića koji će sadržavati značajke kurikuluma vrtića (integrirani, razvojni, humanistički, konstruktivistički i sukonstruktivistički). Konstruktivizam – nadogradnja mentalnih obrazaca kako bismo prihvatili nova iskustva. Uvijek u proces učenja ulažemo prethodno usvojeno znanje. Konstruktivisti smatraju da se učenje javlja kada dijete teži tome da osmisli svijet koji ga okružuje. Učenje postaje interaktivni proces u koji su uključena djeca, odrasli, druga djeca iz okruženja i okruženje. Djeca konstruiraju ili izgrađuju vlastito razumijevanje svijeta. Nastoje osmisliti ono što se događa oko njih tako što sintetiziraju nova iskustva s onima koja su stekla ranije. Sukonstruktivizam – stjecanje i nadogradnja znanja u odnosu s drugim subjektima, drugom djecom i odraslim osobama, kao i poticajnim okruženjem u kojem se nalazi. Integracija – integracija svih iskustava djeteta kroz holistički pristup, mogućnost djelovanja odgojitelja na cjelokupni razvoj djeteta.

3.6.3 DOBROBITI PROJEKTOG NAČINA RADA S DJECOM

Dobrobiti projektnog načina rada za djecu su zaista višestruke: ovakav način rada primjeren je dobi djeteta, prilagođava se razvojnim potrebama i mogućnostima, a najviše iskorištava aktualne interese djeteta. Projektima se postiže integracija djetetovih iskustava, raznovrsnih poticaja s njegovim interesima i aktualnim sposobnostima. Također, provodi se u skladu s učenjem djeteta kroz igru što djecu potiče na spontaniji i prirodniji proces učenja.

Projektni način rada s djecom pruža i dobrobiti za odgojitelje, a takav način promišljanja zahtijeva znanja i fleksibilnost odgajatelja, te promišljanja i planiranja razvoja kurikuluma i vlastite projektne prakse. Kroz promišljanje i samo djelovanje tijekom projekta odgojitelj usavršava svoje vještine planiranja i praćenja dječjih aktivnosti, pravovremenog prepoznavanja potreba i mogućnosti, uvažavanja aktualnih interesa djece, dokumentiranja i valorizacije provedenih aktivnosti. Odgojitelj dobiva mogućnost uvida u individualni način i pristup učenju svakog djeteta, te ima mogućnost poticati određene kompetencije prema individualnim potrebama svakog djeteta.

3.6.4 ULOGA ODGOJITELJA U PROJEKTNOM NAČINU RADA S DJECOM

Odgojitelj treba najviše pozornosti posvetiti pronalaženju načina na koji će pomoći djetetu da otkrije kako su stvari međusobno povezane, te da ono što nauči u vrtiću može koristiti i u stvarnom životu. Naglasak nije na onome (sadržajima) što dijete može ili mora naučiti, već je naglasak na samom pristupu i načinu što će i kako će djeca naučiti nešto iz određene situacije u kojoj se nalaze.

Mogućnost djeteta da poveže neko znanje s njegovom stvarnom upotrebom, jedan je od pokazatelja obrazovanja djeteta. U svakoj aktivnosti, kao i projektu kojim se djeca bave, odgojitelj mora osigurati djeci kontekst u kojem će ona moći stjecati i praktično primijeniti znanja.

Odgojitelj je taj koji promišlja i priprema organizacijske preuvjete koji djeci omogućuju da nešto čine samostalno, slobodno, kompetentno, temeljem vlastitog interesa i što više u suradnji s drugom djecom. Glavna karakteristika koju posjeduje kvalitetan odgojitelj jest fleksibilnost: odgojitelj koji pravovremeno prepoznaje aktualne interese djece i spreman je odustati od planiranog ili očekivanog smjera aktivnosti u korist prihvaćanja smjera u kojem ide istraživanje djeteta. U takvom načinu rada, odgojitelj i dijete su na istoj razini te partnerski pristupaju procesu učenja.

3.6.5 VAŽNOST DOKUMENTIRANJA AKTIVNOSTI DJETETA I NJEGOVIH POSTIGNUĆA

Posredstvom dokumentacije djeca lakše uspijevaju prepoznati svoj slijed razvoja misli i akcija te prepoznati nelogičnosti u tom slijedu kako bi se on mogao eventualno korigirati i nadograditi u ispravnom smjeru. Ukoliko je dijete u svakodnevnim situacijama okruženo vidljivim tragovima vlastitog procesa učenja, ono će zasigurno kod sebe razviti potrebu vlastitog provjeravanja, usklađivanja, ali i nadogradnje stečenih iskustava. Također djeci pružamo mogućnost osvježavanja vlastitog razvoja i napretka. Takvim djelovanjem kod djece potičemo razvoj mnogih osobnih kompetencija poput samopouzdanja, pozitivne slike o sebi, te potičemo uspješniju socijalizaciju.

Dokumentacija odgojiteljima omogućuje bolje razumijevanje dječjih interesa, mogućnosti i potreba, a time i osiguranje kvalitetnije podrške tom procesu. Odgojitelj na temelju kvalitetno vođene dokumentacije, te njezinom analizom, može procijeniti trenutna postignuća djece te sukladno s time planirati daljnje aktivnosti sa ciljem bolje potpore razvoju dječjeg razvoja. Takav oblik promišljanja i unapređivanja procesa razvija sposobnosti samorefleksije i refleksije akcija u odgojno-obrazovnom procesu. Individualna dokumentacija o razvoju djeteta koja prikazuje postignuća djeteta, predstavlja temelj koji će odgojitelju biti važan pri davanju informacija roditeljima o praćenju razvoja djeteta.

Dokumentiranje cjelokupnog procesa učenja i razvoja djece u predškolskim ustanovama, omogućava roditeljima lakše razumijevanje i shvaćanje načina na koji dijete uči i razvija se u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja.

Tijekom ove pedagoške godine poseban naglasak ćemo staviti na dokumentiranje provedenih aktivnosti s djecom, kako bismo kod odgojitelja razvijali vještine aktivnog slušanja, pravovremenog prepoznavanja, razumijevanja i uvažavanja stvarnih potreba i mogućnosti djece. Dokumentiranje nam služi za praćenje načina učenja i postignuća djece u različitim područjima razvoja, te predstavlja veliku pomoć odgojitelju u procjenjivanju onoga što djeca znaju ili mogu kako bi što kvalitetnije osigurali potrebne uvjete (osmišljavanje daljnjih poticaja) za stjecanje novih iskustava i znanja. Poseban naglasak će se staviti na cjelokupno dokumentiranje provođenja projekta po odgojnim skupinama, i individualnim razvojnim mapama (portfolio) djeteta. Ove godine ćemo i dalje raditi na ustrojavanju Individualnih razvojnih mapa za svako dijete što će svakako poslužiti ciljanom praćenju razvoja djeteta.

4. INKLUZIJA DJECE S POSEBNIM POTREBAMA

Djeca s posebnim potrebama su djeca koja u pojedinim aspektima ili u razvoju u cjelini pokazuju privremene ili trajne neravnoteže koje se kod različite djece različito manifestiraju. Djeca s posebnim potrebama su, prema definiciji, ona djeca koja trebaju veću pozornost ili brigu u osiguravanju uvjeta za zadovoljenje potreba kako osnovnih životnih tako i psihološko-razvojnih.

Od izuzetne važnosti smatramo educiranost i osjetljivost odgojitelja za djecu s posebnim potrebama. Pravovremeno uočavanje, prepoznavanje i identifikacija mogućih teškoća te odgovarajućeg pristupa djetetu s posebnim potrebama provodi se na temelju analize medicinske dokumentacije, opservacije u odgojnoj skupini, razgovora s roditeljima i procjene matičnih odgojitelja skupine. Pravodobna reakcija na uočena odstupanja kod pojedine djece u odnosu na psihofizičke osobine i razvojne mogućnosti djeteta predstavljaju prvi korak u rješavanju određenog problema. Odgojitelji u suradnji sa stručnim suradnikom logopedom sustavno rade na pronalaženju prikladnih načina rada s pojedinim djetetom s posebnim potrebama, a s ciljem što kvalitetnijeg zadovoljavanja njegovih potreba.

Boravak djece s posebnim potrebama u predškolskoj ustanovi iziskuje dodatnu pažnju prilikom planiranja i provođenja plana rada te se očekuje prvenstveno naglasak na individualnom načinu rada koji omogućava prilagođavanje određenih aktivnosti dječjim mogućnostima i potrebama. Kako bismo omogućili djetetu s posebnim potrebama sve njemu potrebne uvjete za boravak u ustanovi, potrebno je ostvariti kvalitetnu suradnju s roditeljima koji su neizostavna karika u pružanju cjelovite podrške djetetu i predstavljaju izvor važnih informacija o djetetu. Stoga je važno raditi i na osvještavanju roditelja za kvalitetno prepoznavanje aktualnih mogućnosti i potreba djeteta te način njihova zadovoljavanja, kako bi se vrtićki kontekst naslanjao na onaj obiteljski kao njegova podrška. Kako se djeci pristupa individualno, tako je potrebno i s roditeljima pristupati na individualan način, posebno prilikom usklađivanja odgojnih postupaka u vrijeme adaptacije djeteta na predškolsku ustanovu.

5. NJEGA I SKRB

5.1 MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I PREHRANE U DJEČJEM VRTIĆU "VLADIMIR NAZOR" DARUVAR

Mjere zdravstvene zaštite djece predškolske dobi obuhvaćaju potrebne preduvjete za osiguranje pravilnog rasta i razvoja djece u dječjem vrtiću. Prije upisa djeteta u dječji vrtić obavezan je prethodni sistematski zdravstveni pregled o kojem roditelj/skrbnik djeteta treba dječjem vrtiću predložiti potvrdu o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta prije upisa u vrtić. Upis djeteta u dječji vrtić uvjetuje se urednim cijepljenjem protiv bolesti iz programa obveznih cijepljenja, s iznimkom djece koja imaju kontraindikacije.

Sustavno se provode preventivne mjere za smanjenje zaraznih bolesti službenom evidencijom pobola djece u svakoj grupi. Roditelj je dužan donositi od pedijatra zdravstvenu potvrdu kod ponovnog dolaska djeteta u kolektiv. Vrtić surađuje s higijensko-epidemiološkom službom s kojom po potrebi provodima mjere suzbijanja epidemije bolesti.

Vrtić prati kontinuirano za svako dijete karton imunizacije po obaveznom kalendaru cijepljenja, te se kontaktiraju roditelji koji ih redovito ne provode i upućuju nadležnim pedijatrima.

Redovito se prati higijena unutarnjeg i vanjskog prostora vrtića, te se u objektu i oko njega provode potrebne mjere dezinfekcije, deratizacije i dezinsekcije, te sigurnosne mjere. Tijekom pedagoške godine sustavno se prati rast i razvoj djece i stanje uhranjenosti provođenjem antropometrijskih mjerenja. Provodi se zdravstveni odgoj djece kako bi usvojili higijenske navike. Kontinuirano se prati evidencija ozljeda, u dječjem vrtiću su postavljeni ormarići prve pomoći koji su raspoređeni u sva četiri objekta i u svakom objektu postoje osobe koje su zadužene za pružanje prve pomoći.

Svakodnevno se provodi boravak na zraku u skladu s vremenskim uvjetima. Prehrana djece u vrtiću je raznovrsna, jelovnici se izrađuju prema prehrambenim standardima, te je u skladu s preporučenim dnevnim energetske i nutritivnim vrijednostima. Pravilnim odabirom zdravih namirnica u jelovnike nastoji se djecu naučiti zdravim prehrambenim navikama.

Posebna pozornost posvećuje se djeci s posebnim potrebama u prehrani - alergije, celijakija i dr. Svakom djetetu se osigurava dostupnost vode.

Higijensko-sanitarne uvjete prehrane nadzire Hrvatski zavod za javno zdravstvo te se prema zakonskoj obvezi u kuhinji provodi HACCAP sustav.

Dječji vrtić "Vladimir Nazor" Daruvar zadovoljava higijensko-tehničke zahtjeve koji se odnose na osvijetljenost, prozračivanje, toplinsku zaštitu, opskrbu vodom, odvodnju otpadnih tvari, zaštita od požara i provala.

5.2 SIGURNOSNO-ZAŠTITNE MJERE I PROTOKOLI POSTUPANJA U RIZIČNIM SITUACIJAMA

Sigurnosno-zaštitne mjere i protokoli postupanja u rizičnim situacijama temelje se na zakonskim i podzakonskim aktima, nalogu Ministarstva znanosti i obrazovanja te nacionalnim programima i strategijama u Republici Hrvatskoj, a odnose se na prevenciju situacija povećanog rizika te na postupanje u konkretnim rizičnim situacijama.

Uvažavajući činjenicu da je temeljno pravo svakog djeteta pravo na sigurnost i zaštitu, promišljanjem i osiguravanjem kvalitetnih uvjeta za provođenje odgojno-obrazovnog rada s djecom rane i predškolske dobi, želimo osigurati sigurno i stabilno okruženje te brižno osoblje koje će u svakom pogledu uvažavati dijete sa svim njegovim mogućnostima, potrebama i interesima. Također, osiguravajući djeci poznate uvjete u kojima djeca svakodnevno borave i određeni vremenski slijed u provođenju aktivnosti, pružamo im stabilnost i predvidivost događanja u vrtiću što kod djece potiče sigurnost. Osiguravanje kvalitetnih i sigurnih uvjeta za rad se ne odnosi samo na djecu korisnike usluga, već i na sve ostale odrasle osobe koji sudjeluju u radu ustanove (roditelji, odgojitelji, drugi zaposleni).

Uloga odraslih osoba očituje se u osnaživanju djece da znaju prepoznati potencijalno opasne situacije te sukladno njegovoj dobi jačati djecu u samostalnosti i snalaženju u problemskim situacijama.

Cilj:

- povećanje mjera sigurnosti za sve sudionike u procesu s osobitim naglaskom na zadovoljavanju djetetove potrebe za sigurnošću (fizička, emocionalna i socijalna sigurnost) i ostvarivanju zaštitnih i sigurnosnih prava djeteta.
- poticati samozaštitno i odgovorno ponašanje i osnaživanje djece za snalaženje u potencijalno rizičnim situacijama.
- praćenjem razvoja i ponašanja djece ustanoviti koja djeca pokazuju odstupanja u ponašanju radi pružanja dodatne podrške (impulzivnija djeca, inhibirana djeca i dr.).

Program je namijenjen svim odgojno-obrazovnim skupinama tijekom cjelokupnog boravka u vrtiću od početka jutarnjeg do završetka popodnevnog dežurstva, tijekom cijele pedagoške godine. Protokol utvrđuje obveze i odgovornosti, kao i načine postupanja ravnatelja, stručnih suradnika, odgojitelja, drugog djelatnika vrtića ili roditelja/skrbnika.

Provoditelji mjera povećanja sigurnosti bit će zaduženi u okviru poslova na kojima su zasnovali radni odnos. Mjesto provedbe programa su svi prostori u objektima, vanjski prostori dječjeg vrtića (igralište, prilaz vrtiću) te ciljani prostori izvan prostora vrtića (posjeti, izleti,...).

Postupci u ostvarivanju programa:

- razmotriti moguće izvore opasnosti i osigurati mjere očuvanja sigurnosti djece sastavljanjem protokola za svaku predviđenu rizičnu situaciju u vrtiću
- utvrditi razinu odgovornosti djelatnika vrtića prigodom otklanjanja rizičnih situacija
- upoznati sve djelatnike vrtića s protokolima postupanja u rizičnim situacijama
- omogućiti mjere za provođenje programa (tehničke i ostale preduvjete)
- informirati roditelje o sadržaju protokola
- pratiti provođenje programa i po potrebi ga unaprjeđivati i mijenjati

Način implementacije i provođenja programa:

- Protokol kao dio Sigurnosno-preventivnog i zaštitnog programa ustanove, treba biti izvješten na vidnom i svima dostupnom mjestu u ustanovi. O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati odgojitelje na Odgojiteljskim vijećima te roditelje na prvom roditeljskom sastanku.
- Upoznavanje svih članova Odgajateljskog vijeća s mjerama sigurnosti i Protokolima postupanja u kriznim situacijama. Informiranje o načinima preventivnog djelovanja.
- Naglašavanje važnosti samosvijesti djece i roditelja u mjerama sigurnosti
- Dogovor o načinima preventivnog djelovanja (putem odgojno – obrazovnog rada u skupinama, stalnim radom na izgrađivanju kvalitetnih odnosa (odgajatelj – dijete, odgajatelj – odgajatelj, odgajatelj – roditelj, roditelj - dijete)
- Poticanje roditelja na pridržavanje preporučenog dolaska djece u vrtić do 9,00 sati, kako bi se spriječilo nekontrolirano ulaženje osoba bez nadzora

Smjernice odgojno – obrazovnog rada

- Razvijanje oblika ponašanja odraslih koji će biti model djeci u usvajanju navika ponašanja u interesu sigurnosti
- Podizanje svijesti djece o njihovoj sigurnosti u Dječjem vrtiću i izvan njega
- Ukazivanje na opasnosti koje prijete u unutarnjim i vanjskim prostorima vrtića
- Usvajanje jasnih pravila u skupini i poželjnih oblika ponašanja
- Pravilan izbor sadržaja, aktivnosti i materijala u cilju zadovoljavanja djetetovih potreba...
- Redovito upućivanje djece na brigu o sebi (npr. putem igranja uloga)
- Rad na nenasilnom rješavanju sukoba, edukacija i prevencija nasilja u vrtiću
- Jednak tretman sve djece u skupini
- Usmjeravanje pažnje odgajatelja na svako dijete pojedinačno
- Osiguranje sigurnog i poticajnog okruženja
- Osiguranje ozračja za djecu u kojem se osjeća sigurnost, toplina, dobrodošlica, razumijevanje
- Netoleriranje neprihvatljivih ponašanja u skupini i reagiranje na ista
- Korištenje smjernica iz ovog programa u kreiranju kurikuluma svake skupine

6. PARTNERSTVO S RODITELJIMA

Roditelji djece predstavljaju važan i nezaobilazan čimbenik u planiranju i provedbi odgojno-obrazovnog procesa u našoj ustanovi, stoga postavljamo kao trajnu zadaću jačanje partnerstva ustanove sa roditeljima djece.

Kako bismo mogli roditelje uvažavati kao suradnike, partnere u odgojno-obrazovnom procesu, potrebno je uvažavati njihovu ulogu i osvijestiti važnost koju unose u cjelokupni proces. Otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja, odnosno skrbnika djeteta, odgojitelja i ostalog osoblja u ustanovi ima zajednički cilj: primjereno odgovoriti na individualne i razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cjelovitom razvoju. Roditelji u odgojno-obrazovnom procesu, posebice u periodu adaptacije, predstavljaju neizmjereno važan izvor informacija koje nam mogu pomoći u samom pristupu djetetu, roditelji nam daju uvid da upoznajemo dijete kroz obiteljsko okruženje u kojem dijete odrasta. U komunikaciji s roditeljima upoznajemo njihova očekivanja u odnosu na vrtić, obiteljsku kulturu, probleme u odgoju djece kako bismo zajedno djelovali u cilju dobrobiti djeteta. No nikako ne smijemo zaboraviti da upravo protok informacija o djetetu treba biti dvosmjernan, jer samo građenjem iskrenih i otvorenih odnosa između odgojitelja i roditelja stvara se kvalitetan temelj za zajedničku podršku prepoznavanju stvarnih potreba i mogućnosti djeteta, te u cjelokupnom razvoju djeteta. Preduvjet je kvalitetne interakcije ovih dvaju čimbenika odgojno-obrazovnoga procesa, ali i ostalih stručnih djelatnika vrtića, obostrana spremnost na djelatno sudjelovanje. U vrtiću djelatnici su senzibilizirani za prepoznavanje specifičnih potreba roditelja te im omogućuju dobivanje odgovora na pitanja koja trenutno opterećuju njihovo roditeljsko funkcioniranje.

6.1 GLAVNE ZADAĆE I CILJEVI PARTNERSTVA

Glavne zadaće kojima ćemo se voditi:

- jačanje partnerskih odnosa između vrtića i roditelja,
- građenje otvorene, podržavajuće i dvosmjerne komunikacije,
- poticanje roditelja na aktivnije uključivanje u odgojno-obrazovni proces,
- pružanje podrške roditeljskoj ulozi kroz jačanje roditeljskih vještina,
- senzibiliziranje djelatnika za prepoznavanje specifičnih potreba roditelja,
- informiranje i upoznavanje roditelja sa specifičnim karakteristikama osobnosti i razvojnog statusa djeteta, njegovim stvaralačkim i kreativnim postignućima uz korištenje fotodokumentacije.

Cilj nam je da potaknemo razvoj odnosa povjerenja, tolerancije i otvorenosti u komunikaciji s roditeljima, a s ciljem uvažavanja njihove roditeljske uloge i uvažavanja roditelja kao partnera u odgojno-obrazovnom procesu.

6.2 NAČINI PROVEDBE

Načini provedbe postavljenih zadataka planirat će se na nivou ustanove, a svaka odgojna skupina će planirane načine prilagoditi svojim uvjetima i u skladu s vlastitim potrebama i specifičnostima skupine. Zbog epidemiološke situacije uzrokovane virusom COVID-19 i neposredne opasnosti zbog širenja virusa, potrebno je dodatno promišljati moguće oblike ostvarivanja suradnje s roditeljima. Svaka odgojna skupina dužna je tijekom godine planirati i realizirati najmanje četiri oblika suradnje s roditeljima. Prilikom planiranja suradnje s roditeljima, osmislit ćemo više načina i oblika suradnje s roditeljima kako bismo omogućili roditeljima što kvalitetnije i raznovrsnije oblike uključivanja u odgojno-obrazovni proces koji se odvija u vrtiću, a u skladu s epidemiološkim mjerama: roditeljske sastanke predavačkog tipa, roditeljske sastanke komunikacijskog tipa, radionice, individualne razgovore, kutiće za roditelje, individualne razvojne mape, roditeljske sastanci organizirane kao zajednička druženja djece, roditelja i odgojitelja.

Kako bismo zadovoljili potrebu i pravo roditelja na informacije, omogućit ćemo roditelju da zatraži kod odgojitelja ili stručnih suradnika pedagoga i logopeda individualne konzultacije gdje će roditelj moći dobiti sve potrebne informacije o cjelokupnom razvoju djeteta u vrtiću.

7. PROFESIONALNI RAZVOJ I USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Kao kvalitetnu podlogu za razvoj kurikulumu ustanove između ostalog stavljamo i otvorenost svih odgojno-obrazovnih subjekata za kontinuirano učenje i spremnost za unapređivanje vlastite prakse. Profesionalno stručno usavršavanje radnika, uz naglasak na njegov kontinuitet, smatramo primarnim putem razvoja kvalitete ustanove u cjelini.

Upravo kao bitnu zadaću kurikulumu vrtića ističemo važnost stvaranja kulture učenja i razvijanja individualnih kompetencija svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Cjeloživotno učenje više ne može biti pitanje osobnog odabira, nego obveza i odgovornost svakog pojedinca.

Kako bismo omogućili odgojiteljima što kvalitetniju podršku u njihovom profesionalnom usavršavanju, sadržaji stručnog usavršavanja u ustanovi planirat će se okvirno, dok će se tijekom pedagoške godine razrađivati oblici provođenja prema potrebama ustanove, a s ciljem pružanja sigurnosti odgojitelja u svoju profesionalnu ulogu i pružanja potpore u pravovremenom i pravilnom prepoznavanju potreba, mogućnosti i interesa djece koji nam predstavljaju okosnicu u odgojno-obrazovnom radu.

Stručno usavršavanje u ustanovi provodit će se u smjeru:

- poticanja kontinuiranog istraživanja i unapređivanja kvalitete odgojno-obrazovnog procesa;

- osposobljavanja odgojitelja za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse u smjeru razvoja refleksivne prakse;
- osposobljavanja odgojitelja o kvalitetnom dokumentiranju svih aktivnosti s ciljem što kvalitetnijeg razumijevanja djeteta i njegovog individualnog razvojnog puta.

8. OSIGURANJE KVALITETE KURIKULUMA

S obzirom da se u vrtiću kao ustanovi koja provodi odgojno-obrazovni rad s djecom rane i predškolske dobi vodi briga o najosjetljivijoj dobi u životu svakog čovjeka, od izuzetne je važnosti usmjerenost na postizanje i održavanje visoke kvalitete odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma u cjelini.

Kako bismo mogli težiti kvaliteti rada potrebno je postaviti kriterije koji su nužni za održavanje kvalitete, a koje valja imati na umu:

- kontinuirano promišljanje, diskutiranje i evaluiranje kvalitete odgojno-obrazovne prakse;
- djelovanje s ciljem unapređivanja odgojno-obrazovne prakse.

No kada razmišljamo o kvaliteti, potrebno je uvidjeti da na kvalitetu utječe mnogo segmenata koji su međusobno isprepleteni: okruženje u kojem se djeluje, cjelokupno ozračje koje vlada u ustanovi, kvaliteta vođenja, odnosi između čimbenika, kakva je implicitna pedagogija cjelokupne ustanove, odnosno uvjerenje, vrijednosti i ponašanja pojedinaca.

Kurikulum je dinamičan, ovisan o mnogobrojnim čimbenicima i specifičan za svaku ustanovu, za svaku odgojnu skupinu. Zbog toga je važna unutarnja procjena. Osim vanjskih čimbenika koji provode evaluaciju kvalitete (nadležno Ministarstvo, AZOO, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje), unutarnja procjena je izuzetno bitna jer čimbenici koji sudjeluju u samom Kurikulu mogu kroz (samo)refleksiju provesti vrednovanje prakse u cjelini.

Standardi za procjenu kvalitete odnose se na cjelinu, ukupnost funkcioniranja ustanove, te na pojedine segmente. Kako bismo mogli ostvarivati pojedine segmente i vršiti njihovo vrednovanje, svake pedagoške godine pomno će se promišljati i postavljati standardi ostvarivanja kvalitete prema aktualnim potrebama ustanove. Standardi će se planirati Godišnjim planom ustanove, a vrednovanje istih će se provoditi na kraju pedagoške godine. Svaka odgojna skupina će provoditi vrednovanje uspješnosti zadovoljavanja postavljenih standarda, isto kao što će i ustanova provesti cjelokupno vrednovanje kroz Godišnje izvješće ustanove prema standardima i kriterijima planiranim Godišnjim planom i programom rada. Čimbenici koji sudjeluju u Kurikulu trebaju biti osposobljeni za stalnu i kvalitetnu procjenu, ali i otvoreni za unapređivanje vlastitih osobnih i profesionalnih kompetencija kako bismo mogli sustavno i kontinuirano unapređivati vlastitu odgojno-obrazovnu praksu s ciljem osiguravanja što kvalitetnijih uvjeta za ostvarivanje cjelokupnog razvoja djeteta.

9. SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA

Dječji vrtić kao ustanova koja obuhvaća odgoj i obrazovanja djece od najranije dobi, svojim trudom i zalaganjem u lokalnoj i široj zajednici ima za cilj osvještavati širu javnost o važnosti kvalitetnog pružanja podrške djeci u njihovom rastu i razvoju.

Osiguravanjem "mreže" djelovanja u zajednici, kontinuirano promišljamo i ostvarujemo suradnju s mnogim čimbenicima kako bismo razvijati senzibilitet za potrebe ustanove, ali i uključili djecu u život šire socijalne zajednice.

Suradnju ostvarujemo:

- s lokalnim upravama, jedinicama lokalne, regionalne samouprave s ciljem pravovremenog osiguravanja materijalne potpore za realizaciju programa;
- s institucijama i ustanovama radi unapređenja odgojne prakse s ciljem primjene svih važećih propisa u organizaciji vrtića kao ustanove;
- s drugim vrtićima radi razmjene iskustva dobre prakse te umrežavanja vrtića na lokalnoj, gradskoj i županijskoj razini;
- s osnovnim školama radi obogaćivanja iskustva djece u godini prije polaska u školu i lakšeg prelaska djece iz vrtića u školu;
- suradnja s ustanovama radi zaštite i brige za djetetovo zdravlje, ali i prevencije zaraza i bolesti;
- sa stručnim institucijama radi tretmana i zadovoljavanja posebnih potreba djece;
- s kulturnim institucijama radi obogaćivanja plana i programa te unaprjeđivanja razvoja djece
- s organizacijama koje provode tečajeve u prostorima vrtića i drugim medijima.

Na temelju članka 15. Stavka 9. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22, 101/23), Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i članka 48. Statuta Dječjeg vrtića „Vladimir Nazor“ Daruvar, Izmjene i dopune Kurikuluma Dječjeg vrtića "Vladimir Nazor" Daruvar za pedagošku godinu 2025./2026. utvrđene su na sjednici Odgojiteljskog vijeća održanoj dana 25. rujna 2025. godine i donesen na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 29. rujna 2025. godine, te navedeno potvrđujem svojim vlastoručnim potpisom:

Predsjednik Upravnog vijeća Dječjeg vrtića "Vladimir Nazor" Daruvar:

Davor Marić, bacc. oec.

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized letters, written over a horizontal line.

Ravnateljica Dječjeg vrtića "Vladimir Nazor" Daruvar:

Irena Šulentić, prof.ped.

A handwritten signature in blue ink, written in a cursive style, over a horizontal line.